

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri määruste muutmine“ eelnõu seletuskiri

I. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse „Söödaseaduse“ § 4 lõike 6 ja § 18 lõike 3 alusel.

Määrusega muudetakse põllumajandusministri 21. juuni 2007. a määrust nr 109 „Ettevõtte registreerimise ning tunnustamise taotluse sisu- ja vorminõuded, tunnustamise taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning taotluse menetlemise kord“ ning põllumajandusministri 25. aprilli 2007. a määrust nr 66 „Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas“ (RTL 2007, 39, 665). Nimetatud põllumajandusministri määruste muutmine on seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Põllumajandusministri määruse nr 109 muutmise eesmärk on kohaldada edaspidi määruses sätestatud tunnustamise korda ka ettevõttele, kus töödeldakse eelnevalt töötlemata taimeõlisid, toodetakse taimsetest õldest saadud tooteid ja segatakse rasvu ning kõnealuseid tooteid soovitakse turule viia söödana. Kehtiv tunnustamise kord ei hõlma söödamaterjale tootva ettevõtte tunnustamise korda.

Nimetatud ettevõtte tunnustamise kohustus tuleneb komisjoni määrusest (EL) 225/2012, millega muudetakse EL määrust (EÜ) nr 183/2005. Kuna liikmesriikide ametlike kontrollide ja söödakäitlejate tehtud kontrollide tulemusena on selgunud, et sööda tootmisel on kasutatud materjale, mis ei ole mõeldud söödana kasutamiseks ning seetõttu on söötade dioksiinisisaldus ületanud lubatud piirmäära, siis peaksid ettevõtted, kus töödeldakse eelnevalt töötlemata taimeõlisid, valmistatakse taimsetest õldest saadud tooteid ja segatakse rasvu, saama Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 kohase tunnustuse, kui kõnealused tooted on mõeldud kasutamiseks söödana.

Põllumajandusministri määruse nr 66 muutmise eesmärk on ajakohastada määruse normitehnilist märkust. Kuna normitehnilisel märkusel on informatiivne tähendus, siis tehakse muudatus õigusselguse huvides, et õigusakti normitehnilises märkuses kajastatud andmetest oleks võimalik saada täpne ülevaade Euroopa Liidu õigusakti ja selle muudatuste kohta.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna taimse materjali büroo peaspetsialist Eda Ernes (625 6126, eda.ernes@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ja keelelise ekspertiisi teinud Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Diana Rammul (625 6259, diana.rammul@agri.ee).

II. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse põllumajandusministri 21. juuni 2007. a määrust nr 109 „Ettevõtte registreerimise ning tunnustamise taotluse sisu- ja vorminõuded, tunnustamise taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ning taotluse menetlemise kord“.

Punkti 1 kohaselt täiendatakse paragrahvi 1 lõiget 2 pärast sõnu „punktis 1“ sõnadega „sama määruse II lisa jao „Ehitised ja vahendid“ punktis 10“. Kehtiva määruse paragrahvi 1 lõike 2 kohaselt esitab teatavate söödalisandite ja eelsegude käitlemisega või ravimsööda tootmisega tegelda sooviv isik ettevõtte tunnustamiseks Veterinaar- ja Toiduametile lisa 2 toodud vormi kohase taotluse koos sellele lisatavate dokumentidega. Eelnõus tehtava täienduse abil laieneb põhimõtteliselt ettevõtte tunnustamise kord ka ettevõttele, kus soovitakse tegelda teatavate söödamaterjalide tootmisega. Kehtiva määruse paragrahvi 1 lõike 2 teksti täiendatakse uue viitega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 II lisa punktile 10. Kõnealuse ettevõtte tunnustamise nõue tuleneb komisjoni määrusest (EL) nr 225/2012, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 II lisa nende ettevõtete tunnustamise osas, mis viivad turule söödana kasutatavaid taimeõlidest ja segarasvadest saadud tooteid. Eelnõuga tehtava muudatuse lõppeesmärgiks on tagada jälgitavuse ja tarbijakaitse kõrge tase kogu sööda- ja toiduahelas, parandada söödahügieeni ning vähendada saastunud toodete toiduahelasse sattumise ohtu.

Punkti 2 kohaselt täiendatakse määruse lisa 2 „Ettevõtte tunnustamise taotlus“ osa „Andmed tunnustamisele kuuluva ettevõtte tegevuse kohta“ tabeliga 5. Ettevõtte tunnustamise taotluse vormi täiendamine uute tegevustega võimaldab Veterinaar- ja Toiduametil edaspidi alustada isiku poolt esitatud taotluse alusel ettevõtte tunnustamise menetlust ka nende ettevõtete puhul, kes toodavad söödamaterjali töötlemata taimeõlist, biodiisliöstuse kõrvalsaadusest ja segavad taimseid ja loomseid rasvu.

Eelnõu §-ga 2 täiendatakse põllumajandusministri 25. aprilli 2007. a määruse nr 66 „Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas“ normitehnilist märkust, lisades viited Euroopa Liidu määrustele, millega on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ söödas soovimatute ainete kohta (EÜT L 140, 30.05.2002, lk 10–21). Kõnealust direktiivi on muudetud peale käesoleva eelnõuga muudetava põllumajandusministri määruse vastuvõtmist komisjoni määrustega (EL) nr 277/2012 ja (EL) nr 744/2012. Kirjeldatud normitehnilise märkuse täiendamisel on lähtutud hea õigusloome ja normitehnika eeskirja seletuskirjast, mille kohaselt tuleb EL-i määrusele normitehnilises märkuses siis osundada, kui selle EL määrusega on normitehnilises märkuses olevat direktiivi muudetud. Nimetatud määrustega tehtud direktiivi 2002/32 muudatusi üle ei võeta, kuna need on tervikuna siduvad ja vahetult kohaldatavad kõikides liikmesriikides.

III. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel on arvestatud komisjoni määrusega (EL) nr 277/2012, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ I ja II lisa seoses dioksiinide ja polüklooritud difenüülid piinormide ja häirekünnistega (ELT L 91, 29.3.2012, lk 1–7), komisjoni määrusega (EL) nr 744/2012, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ I ja II lisa arseeni, fluori, plii, elavhõbeda, endosulfaani, dioksiinide, *Ambrosia* spp., diklasuriili ja naatriumlasalotsiid A piinormide ja dioksiinide rakenduskünniste osas (ELT L 219, 17.8.2012, lk 5–12) ja komisjoni määrusega (EL) nr 225/2012, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 II lisa nende ettevõtete tunnustamise osas, mis viivad turule söödana kasutatavaid taimeõlidest ja segarasvadest saadud tooteid, ning õlide,

rasvade ja nendest saadud toodete tootmise, ladustamise ja transpordiga ning nende dioksiinisisalduse kontrollimisega seotud erinõuete osas (ELT L 77, 16.3.2012, lk 1–5).

IV. Määruse mõjud

Hügieenimääruses (EÜ) nr 183/2005 sätestatud hügieenialaste õigusnormide peamine eesmärk on tagada tarbijakaitse kõrge tase seoses toidu- ja söödaohutusega. Kuna määrus täpsustab andmeid tunnustamisele kuuluva ettevõtte tegevuse kohta, siis loob määruse vastuvõtmine eelduse söödaohutuse tõhustamiseks teatavate söödamerjalide tootmisel. Meile teadaolevalt puuduvad Eestis praegu ettevõtted, kus töödeldakse taimset toorõli ja sellest saadud saadusi söödamerjalideks. Seega puudub võimalus hinnata põllumajandusministri määruse nr 109 muutmise mõju Eesti sööda käitlejale.

V. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu määrusena kehtestamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest.

VI. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

VII. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile ja Sotsiaalministeeriumile õigusaktide eelnõude infosüsteemi EIS kaudu ning arvamuse avaldamiseks Eesti Põllumajandus- Kaubanduskodale ja Veterinaar- ja Toiduametile.

Keskkonnaministeerium ja Sotsiaalministeerium ei ole kooskõlastamiseks ettenähtud tähtaja jooksul eelnõu kooskõlastanud või jätnud seda põhjendatult kooskõlastamata, samuti ei taotlenud kooskõlastamise tähtaja pikendamist. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse relement” paragrahvi 7 lõikele 4 loetakse eelnõu seetõttu Keskkonnaministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi poolt kooskõlastatuks. Põllumajandus- Kaubanduskoda ning Veterinaar- ja Toiduamet käesoleva eelnõu kohta arvamust ei avaldanud.

Ants Noot
Kantsler